

ERFARINGER MED OBAMAS DÆKTOLD – REDUCEREDE BESKÆFTIGELSEN I USA

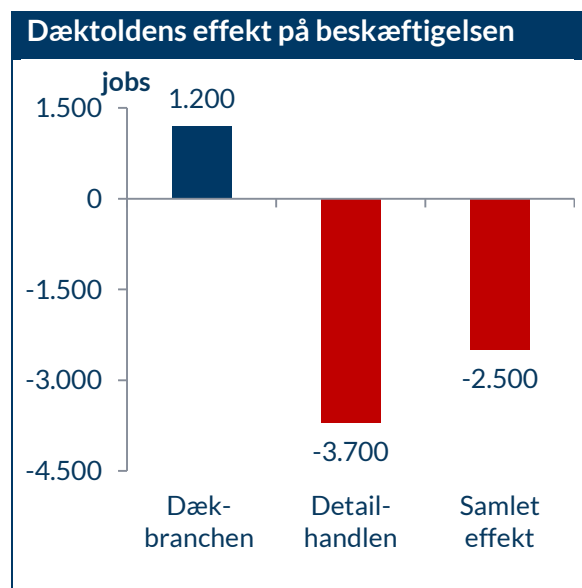
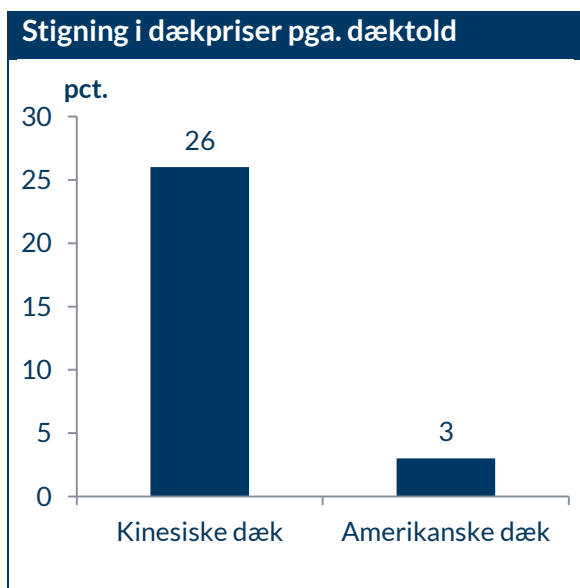
12-03-2018

AF CHEFØKONOM MADRS LUNDBY HANSEN (21 23 79 52) OG THOMAS DUE BOSTRUP

USA's præsident Donald Trump har meddelt, at der indføres en told på 25 pct. hhv. 10 pct. på import af stål og aluminium til USA. Dette notat omhandler et lignende tilfælde fra 2009, hvor Barack Obama indførte en 3-årig told på 25-35 pct. på dæk for at beskytte den amerikanske dækproduktion. Peterson Institute har i en analyse beregnet, at det samlet set skadede den amerikanske økonomi at indføre dæktolden. Dæktolden medførte stigende dækpriser for amerikanske forbrugere. De kinesiske dæk blev op til 26 pct. dyrere pga. tolden, mens de amerikansk producerede dæk steg med ca. 3 pct. pga. den lavere konkurrence. I alt betalte amerikanske familier årligt 1,1 mia. dollars ekstra for dækkene, svarende til mindst 900.000 dollars pr. i job i dækbranchen.

I 2012 sagde Obama, at dæktolden havde reddet over 1.000 amerikanske arbejdspladser. Der var dog ikke tale om en overordnet jobgevinst. De højere dækpriser reducerede amerikanske familiers rådighedsbeløb til deres øvrige forbrug. Det lavere forbrug vurderedes at trække beskæftigelsen i detailhandlen ned med 3.700 personer. Når der korrigeres for dette, viser analysen, at den samlede nettoeffekt på beskæftigelsen var et fald på mindst 2.500 personer.

En gruppe IMF-økonomer har undersøgt de mulige konsekvenser ved at sænke toldbarrierer. De vurderer, at man ved unilateralt (dvs. kun i det pågældende land) at fjerne al told i et velstående land vil kunne øge produktiviteten. Det skyldes bl.a. øget konkurrencepres fra udlandet, hvilket kan få de hjemlige producenter til at effektivisere og sænke priserne. Det fremgår, at EU-lande som Tyskland, UK, Frankrig og Finland har forventede gevinster på 0,4-0,7 pct. ved at fjerne al told unilateralt.

USA's præsident Donald Trump har meddelt, at der indføres en told på 25 pct. hhv. 10 pct. på import af stål og aluminium til USA.

USA har tidligere indført ny told. Dette notat omhandler et lignende tilfælde fra 2009, hvor Barack Obama indførte en 3-årig told på 25-35 pct. på dæk indført fra Kina i et forsøg på at beskytte den amerikanske dækproduktion. Dækproducenterne i USA havde i årene inden oplevet, at de blev udkonkurreret af billige kinesiske dæk, og de argumenterede for, at man ved at indføre en told på kinesiske dæk kunne bevare amerikanske jobs i dækbranchen.

Obama sagde i 2012 i sin State-of-the-Union-tale¹, at hans dæktold havde reddet over 1.000 amerikanske arbejdspladser ("over a thousand Americans are working today because we stopped a surge in Chinese tires.").

Den anerkendte og politisk uafhængige tænketank Peterson Institute (der i dag har Obamas tidligere chef for Council of Economic Advisers (CEA), Jason Furman, som medarbejder) har i en analyse² beregnet, at det samlet set skadede den amerikanske økonomi at indføre dæktolden.

Først og fremmest betød dæktolden, at de amerikanske forbrugere oplevede stigende dækpriser. De kinesiske dæk blev op til 26 pct. dyrere pga. tolden, mens de amerikanskproducerede dæk steg med ca. 3 pct. pga. den lavere konkurrence, jf. figur 1. I alt betalte amerikanske familier årligt 1,1 mia. dollars ekstra for dækkene. Analysen finder, at dæktolden betød, at man "redde" op til 1.200 jobs i den amerikanske dækindustri, hvis man tager udgangspunkt i stigningen i beskæftigelsen i branchen fra september 2009 til september 2011. Ud fra dette kostede det forbrugerne mindst 900.000 dollars pr. job i dækbranchen.

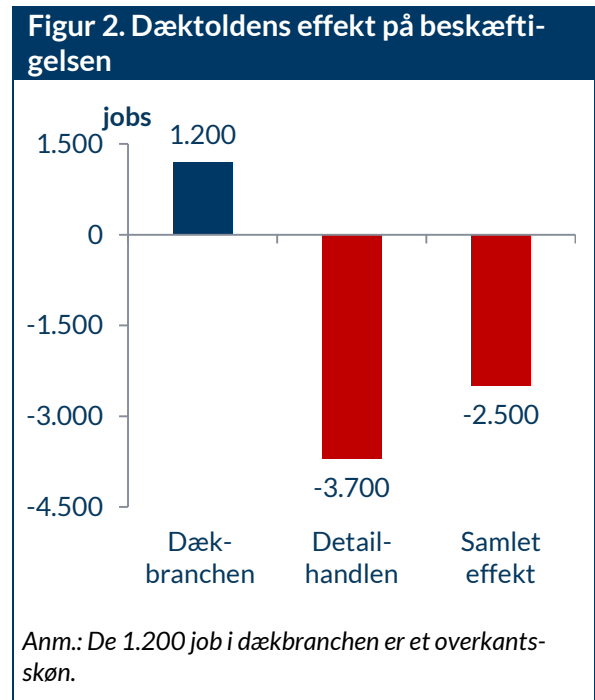
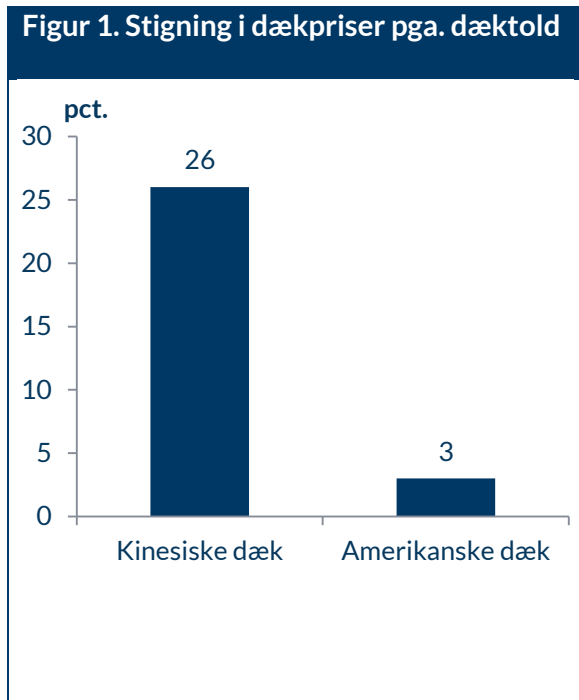
Der var dog ikke tale om en overordnet jobgevinst. De højere dækpriser betød, at amerikanske familier havde et mindre rådighedsbeløb til deres øvrige forbrug. Det lavere forbrug vurderedes at trække beskæftigelsen i detailhandlen ned med 3.700 personer. Når der korrigeres for dette, viser analysen, at den samlede nettoeffekt på beskæftigelsen var et fald på mindst 2.500 personer, jf. figur 2.

Når Obama kunne fremstille dæktolden som en sejr, er det fordi, at vinderne, selvom de er ganske få, var meget synlige (op til 1.200 arbejdere på dækfabrikker). Omvendt var der mange millioner af amerikanere, der tabte en lille smule - nemlig de millioner af amerikanere, der købte dæk til deres bil. Dertil kommer de medarbejdere, der mistede deres job i detailhandlen.

---

¹ <http://www.presidency.ucsb.edu/ws/index.php?pid=99000>

² G.C. Hufbauer & S. Lowry: *US Tire Tariffs: "Saving Few Jobs at High Cost"*, Peterson Institute for International Economics Policy Brief, April 2012

Kilde: G.C. Hufbauer & S. Lowry: *US Tire Tariffs: "Saving Few Jobs at High Cost"*, Peterson Institute for International Economics Policy Brief, April 2012

Et yderligere problem ved dæktolden var, at Kina "hævned sig" ved at indføre en told på amerikansk kylling. Studiet fra Peterson Institute vurderede, at den kinesiske told kostede amerikanske kyllingeproducenter 1 mia. dollars i omsætning.

Eksemplet illustrerer, at selvom det kan synes "sympatisk" at redde nogle arbejdspladser i en presset branche, så er beskyttelsestold ikke noget, der gavner den overordnede beskæftigelse. Det er tværtimod en meget dyr måde at støtte en specifik branche på bekostning af resten af økonomien. Hvis det desuden skaber modreaktioner fra andre lande og fører til handelskrige, kan konsekvenserne blive endnu større.

USA har også tidligere haft en ståltold. George W. Bush indførte i 2002 en told på stålimport på op til 30 pct. Den blev ophævet igen i 2003 efter massiv kritik. Analyser viste også dengang, at tolden skadede amerikansk økonomi.

GOD ØKONOMI I ENSIDIGE TOLD-REDUKTIONER

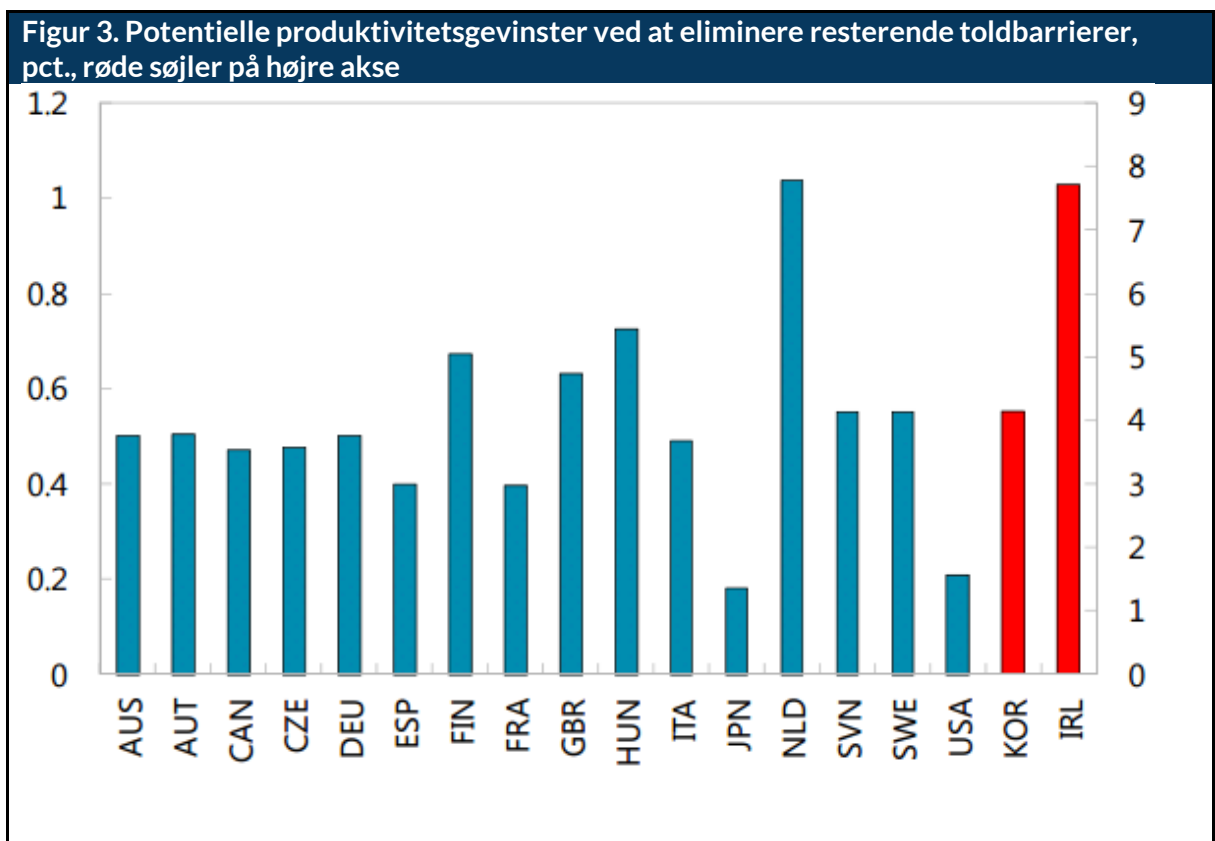
IMF-økonomer ser i en undersøgelse³ på de mulige produktivetsgevinster ved at sænke toldbarrierer. De vurderer, at man ved unilateralt (dvs. kun i det pågældende land) at fjerne al told i et avanceret land vil kunne øge produktiviteten. Det skyldes bl.a. øget konkurrencepres fra udlandet, hvilket kan få de hjemlige producenter til at effektivisere og sænke priserne. Desuden kan hjemlige producenter få flere og billigere halvfabrikata fra udlandet, hvilket også øger pro-

³ Jae Bin Ahn, Era Dabla-Norris, Romain Duval, Bingjie Hu og Lamin Njie: "[Reassessing the Productivity Gains from Trade Liberalization](#)", IMF Working Paper WP/16/77, marts 2016

Se desuden CEPOS-notat: "[Produktivetsgevinster fra øget frihandel](#)", 26. juli 2016

duktiviteten. Det skyldes bl.a. et større udbud af halvfabrikata, når toldbarrierer reduceres. Der er betydelig variation i gevinsterne ved en unilateral fjernelse af tolden i de forskellige lande, jf. figur 3. Det fremgår, at EU-lande som Tyskland, Storbritannien, Frankrig og Finland har forventede gevinster på 0,4-0,7 pct. Hvis tolden fjernes i USA, så vil det øge USA's produktivitet med ca. 0,2 pct. Økonomerne finder, at produktivetsgevinsterne vil indfinde sig inden for 1-5 år.

Lægger man til grund, at Danmark vil opleve et løft svarende til effekten i Tyskland, Storbritannien, Frankrig og Finland, vil en fjernelse af alle danske toldbarrierer kunne øge velstanden med ca. 10 mia. kr. (½ pct. løft). Den danske told fastlægges i EU. Danmark bør i EU arbejde for, at EU fjerner al told. Produktivitetskommissionen⁴ anbefalede også, at Danmark skulle arbejde for at fjerne told i EU for at styrke produktiviteten. Storbritannien har besluttet at forlade EU. Dermed har de mulighed for unilateralt at fjerne al britisk told. Dette vil ifølge undersøgelsen løfte den britiske produktivitet og velstand med godt 0,6 pct.

Kilde: Jae Bin Ahn, Era Dabla-Norris, Romain Duval, Bingjie Hu og Lamin Njie: "Reassessing the Productivity Gains from Trade Liberalization", IMF Working Paper WP/16/77, marts 2016

Derudover vil toldreduktioner og øget samhandel typisk gavne lavindkomstfamilier mere end familier med højere indkomster. Det skyldes, at lavindkomstfamilier bruger en større andel af deres indkomst på varer, der handles over landegrænser, jf. boks 1.

⁴ Se Produktivitetskommissionens [Analyserapport 2](#)

Boks 1. Handel med andre lande giver de største gevinster til personer med lave indkomster

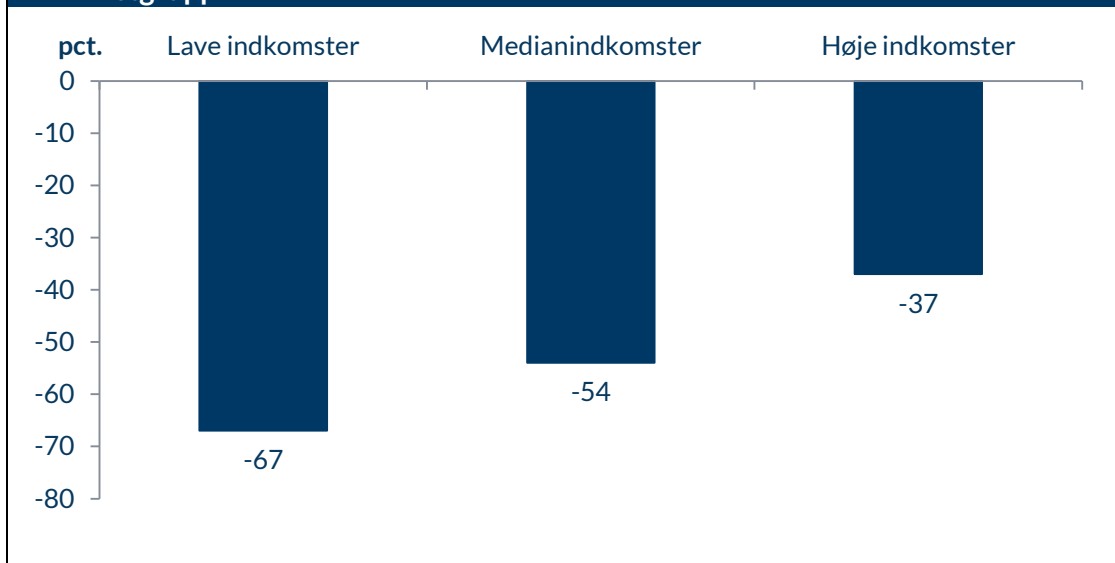
Handel med andre lande medfører store fordele for hele befolkningen. I fravær af handel på tværs af landegrænser ville den midterste person i indkomstfordelingen (medianen) i Danmark opleve et fald i realindkomsten (indkomst korrigeret for forbrugerpriser) på 54 pct. som følge af dyrere varer og tjenester, jf. figur 4.

De store gevinster ved handel skyldes, at handel med andre lande gør det muligt at fremstille varer og tjenesteydelser, hvor omkostningerne er lavest. Samtidig øger frihandel konkurrencen. Lavere omkostninger og øget konkurrence sænker forbrugerpriserne, hvilket øger realindkomsten.

Gevinsten ved handel er imidlertid størst for de personer der har de laveste indkomster. I fravær af frihandel ville en person med lav indkomst opleve et fald i realindkomsten på 67 pct. Omvendt ville en person med en høj indkomst opleve et fald i indkomsten på 37 pct.

Når lavindkomster opnår den største gevinst ved frihandel, skyldes det, at personer i lavindkomstgruppen bruger en højere andel af deres indkomst på internationalt handlede varer (fx mad og tøj), mens personer med høje indkomster i højere grad bruger deres indkomst på serviceydelser, som i langt mindre grad handles på tværs af landegrænser.

Figur 4. Ændring i realindkomst i Danmark ved at lukke ned for handel, fordelt på indkomstgrupper

Anm.: Medianindkomsten angiver den midterste person i indkomstfordelingen. Lave (høje) indkomster angiver effekten på 10. (90.) percentil. 10. (90.) percentil er den indkomstgruppe, hvor 9 (89) pct. har lavere indkomster, mens 90 (10) pct. har højere indkomster.

Kilde: Fajgelbaum og Khandelwal, "Measuring the Unequal Gains from Trade", Quarterly Journal of Economics, vol. 131 (2016)

Figuren viser undersøgelsens resultat for Danmark. Resultaterne for de øvrige lande er på linje med resultaterne for Danmark, herunder at gevinsterne er størst for personer med lave indkomster. Analysen ser udelukkende på effekten på realindkomsten af ændrede priser som følge af handel, men undersøger ikke effekter på lønninger.